

Jiří Widimský a kolektiv: Hypertenze

Praha: Triton, 2008:705

Třetí rozšířené a přepracované vydání, formát 160 × 240 mm, váz., čb.,
cena neuvedena, ISBN 978-80-7387-077-5.

Každé opakované vydání jakékoli medicínské knihy svědčí nejen o její potřebnosti i zájmu lékařské veřejnosti, ale samozřejmě i o její odborné kvalitě. Všechny tyto požadavky zmiňovaná monografie splňuje. Mimo to je ještě jeden důvod, proč u tohoto knižního titulu ani třetí vydání příliš nepřekvapí – jméno hlavního autora a koordinátora knihy, prof. MUDr. Jiřího Widimského st., DrSc., se totiž již dávno stalo zárukou odborné kvality.

Význam hypertenze není třeba čtenářům tohoto časopisu zvláště a dlouze zdůvodňovat. Nekardiologům pak stačí připomenout, že hypertenze je vedle ischemické choroby srdeční v rozvinutých zemích nejrozšířenějším kardiovaskulárním onemocněním. Její význam odráží i množství studií, které se zabývají její problematikou (etiologie, patogeneze, vyšetřovací metody, komplikace, prognóza, prevence a [zvláště] její léčba). Je proto nezbytné v určitých časových intervalech tyto nové poznatky shrnout, zhodnotit jejich význam a teoretický i praktický přínos. Už jen letmý pohled do obsahu sedmisetstránkové knihy napovídá, že o to se třetí vydání knihy Jiřího Widimského snaží.

Není cílem této recenze vyjmenovávat názvy všech 50 kapitol. Vždyť jen údaj o jejich počtu svědčí o širokém záběru, definici hypertenze počínaje a informacemi o vzácných příčinách sekundárních hypertenzí konče.

Knihu sice nepsal prof. Jiří Widimský sám, ale jeho podíl jako hlavního autora samostatných 350 stran textu a další jako spoluautora s jinými spolupracovníky, je mimořádný. Ke spolupráci si přivzal dalších sedm spolupracovníků – většinou známých a zkušených hypertenziologů (R. Cífková, K. Horký, V. Monhart, J. Widimský jr. aj.); ti byli, stejně jako hlavní

autor, zárukou kvality i aktuálnosti zpracovávaných dílčích témat.

Co na knize oceňují? Ačkoli jsou autoři výzkumní pracovníci, kniha neshrnuje pouze výsledky experimentálních (tj. laboratorních) studií, ale má významný klinický dopad. Není sice učebnicí hypertenziologie, ale přináší (snad) všechny významné poznatky o hypertenzi; splňuje tedy požadavek na označení „state of the art“. Činí to způsobem plně srozumitelným, přehledným a kvalifikovaným. Podařilo se dosáhnout toho, že se fakta i přes větší počet spoluautorů v jednotlivých kapitolách neopakují a informace si neprotiřečí. Kniha má přiměřený počet tabulek, schémat a algoritmů přispívajících k vysvětlení a přehlednosti mnohdy komplikovaných vztahů.

Literatura je uváděna vždy za jednotlivými kapitolami, a až na jedinou výjimku (kap. 22) je přiměřeného rozsahu a je moderní. Kvalitu uváděných literárních informací zvyšuje jejich přesné odkazování v textu.

(Poněkud) netradičním způsobem je zpracován rejstřík, ale bude se v něm snadno a dobře hledat. Komu knihu doporučit?

V první řadě všem hypertenziologům, kardiologům a angiologům, ale i těm, kteří se s léčbou nemocných s hypertenzí zabývají a chtějí („měli by chtít“) vědět víc než jen dávkování jednotlivých antihypertenziv.

A nakonec doporučení České kardiologické (Hypertenziologické) společnosti: znáte jinou lepší knihu o hypertenzi, která by měla dostat cenu Společnosti za rok 2008?

*Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, VFN a 1. LF UK, Praha,
petrasek@galen.cz*